

Høringsuttalelse fra Sykehuset Telemark Hf

Tilregnelighetsutvalgets utredning og anbefalinger, NOU 2014:10 Skyldevne, sakkyndighet og samfunnsvern

Det vises til Justis- og beredskapsdepartementets høringsbrev vedrørende denne saken datert 25.11.2014 hvor høringsfristen til departementet settes til 27.03. 2015 samt til HSØ RHF 1.mars. Saken har vært behandlet av vår avdelingsoverlege som har ansvar for sikkerhetsseksjonen, samt med sentrale fagpersoner ved psykiatrisk klinikk i Skien. Psykiatrisk klinikk har ikke hatt anledning til å gå tungt inn for å vurdere alle forslagene i utredningen, men vil generelt si oss enige i den retningen utvalget har anbefalt når det gjelder vurdering av tilregnelighet, skille mellom den medisinskfaglige vurderingen og rettens vurdering, samt påpekning av behovet for en generell styrking av rettspsykiatrien i Norge.

Vi har i tillegg behov for å kommentere forholdet til samfunnsvernet:

Ved en noe lavere terskel for idømmelse av særreaksjonen dom til tvunget psykisk helsevern, vil dette få konsekvenser for institusjonene som i dag gjennomfører behandlingen og oppfølgingen av pasientgruppen. Domstolenes anledning til å idømme opphold i "lukket institusjon" for en mindre gruppe av de særreaksjonsdømte stiller også krav om tilgjengelig kapasitet.

Det er påpekt fra utvalget " Oppholdet i institusjon må innenfor denne ramme fylles med positivt og meningsfullt innhold, og institusjonene som tar hånd om denne gruppen, må fylles med tilfredsstillende faglige resurser og rustes opp til et forsvarlig materielt nivå. Utvalget har ved selvsyn konstatert at regional sikkerhetsavdeling ved Dikemark står langt tilbake når det gjelder bygningsmessig standard og dermed også hva som kan tilbys de særreaksjonsdømte . Flere utredningsgrupper har gjennom årene foreslått forbedringer i bygningsmassen og nye bygninger. De er ikke kommet. Dette er beklagelig." Sykehuset Telemark deler denne bekymringen.

De fleste særreaksjonsdømte er innlagt ved lokale sikkerhetsavdelinger, på sentralsykehusnivå, og dette er avdelinger som i varierende grad er dimensjonert for å ivareta sikkerhet og samfunnsvern. Med også her stor bredde i kvaliteten på bygningsmasse, ofte fravær av skjermede uteområder og tilstrekkelig fritids- og aktivitetstilbud for pasientene. Ofte er det et betydelig bedre tilbud i norske fengsler enn i en behandlingsinstitusjon i psykisk helsevern.

Det er derfor viktig for sykehuset å påpeke at det kreves en betydelig oppgradering av både 2.linjen og 3.linjen for behandling og gjennomføring av særreaksjoner i norske sykehus. Uten klare sentrale føringer på hva som er nødvendig faglig og materiell standard ,vil psykisk helsevern ikke være dimensjonert for oppgaven.

Dette er en oppgave som må prioriteres i det videre arbeidet med samfunnsvernet og følges opp med tilstrekkelige bevilgninger for å ruste opp institusjonene.

Videreføringer til lavere omsorgsnivå er lite berørt i rapporten, men her er det også viktig med et tilstrekkelig godt sikkerhetsnivå. Det er svært uheldig hvis oppgraderinger og det å prioritere sikkerhet/trygghet for ansatte og pasienter i psykisk helsevern skal styres av uheldige hendelser, og ikke være en bevisst nasjonal satsning og prioritering.

Utvalget har valgt å ikke si noe om varigheten av om oppholdet i lukket institusjon utover ett år etter retten traff en slik beslutning. Dette er likevel en betydelig endring fra dagens praksis og hvor samfunnsvernet ytterligere blir vektlagt fremfor medisinsk faglige vurderinger.